

Karta péče ostrova přírody

Kozí hřbet

GPS: 49.2334854N, 16.4431931E

Název: Kozí hřbet

Výměra: 8,12 ha

Evidenční číslo: 042

Organizační jednotka LČR (OŘ, LS): OŘ jižní Morava, Lesní správa Náměšť nad Oslavou

Rok zařazení mezi ostrovy obnovy přírody: 2025

Údaje o lokalizaci ostrova:

- LHC Náměšť nad Oslavou (kód 1512 - LČR, kód 609 003 – ÚHÚL), R13 Obora
- JPRL 913C06, 913C15, 914B03, 914B05, 914B07, 914B16
- Katastrální území Bystrc, pozemek p.č. 3724 (část), 3758
- Lokalita je součástí Přírodního parku Podkomorské lesy a Lesnického parku Podkomorské lesy

Předmět péče:

Společenstvo starého listnatého lesa na prudkých kamenitých svazích Kozího hřbetu s dostatkem vhodných biotopů pro potencionální výskyt zvláště chráněných druhů. Lokalita se vyznačuje vysokým podílem mrtvého dřeva a velkým množstvím doupných stromů.

Popis předmětu péče:

Zachovalý komplex starých porostů acidofilních doubrav, které představuje nesmírně cenné území zejména z hlediska biodiverzity. Z významných druhů rostlin se v území jako součást lesních porostů vyskytuje například medovník meduňkolistý, zvonek broskvolistý, lipnice hajní, violka lesní... Z významných druhů hmyzu se zde vyskytují tesařík obrovský a roháč obecný, který je předmětem ochrany blízké evropsky významné lokality (EVL) Podkomorské lesy. Z plazů se zde vyskytují např. slepýš křehký a ještěrka obecná, z obojživelníků např. skokan hnědý a ropucha obecná. Lokalita je významná také z pohledu dutinových hnízdičů a vzhledem ke svému charakteru je domovem i pro celou řadu druhů saproxylofágního hmyzu.

Popis současného stavu v souvislosti s předmětem péče:

Na lokalitě se převážně nacházejí strmé, kamenité až suťovité svahy na kyselých kamenitých a mělkých půdách (LT 2N1), místy se zakrslým vzrůstem dřevin (1Z1). Dílec 913C je převážně Z-JZ expozice, dílec 914B je expozice V a Z. Dále se kolem toku Veverka a koncové části Helenčiny svážnice nacházejí úžlabní části s půdami vodou i humusem obohacenými (LT 3U1, 2H1). Zde se v bylinném patře vyskytuje např. mokryš střídavolistý, blatouch bahenní a pryskyřník plazivý.

V porostní skupině 913C15 dominuje ve stromovém patře dub zimní v úrovni, v podúrovni habr obecný, lípa srdčitá, olše lepkavá a buk lesní a je zde značná vzrůstová diferenciacie. V porostní skupině 91B15 dominuje ve stromovém patře dub zimní v úrovni, v podúrovni habr obecný, lípa srdčitá, olše lepkavá a buk lesní. V porostní skupině 913C06 dominuje ve stromovém patře olše lepkavá, javor klen, jasan ztepilý a lípa srdčitá. V porostní skupině 914B05 dominuje ve stromovém patře javor klen, lípa srdčitá, habr obecný a dub zimní. V PSK 914B03 ve stromovém patře dominuje olše lepkavá a javor klen.

Na lokalitě je nejvíce zastoupen přírodní biotop L7.1 – suché acidofilní doubravy (PSK 914B16, 914B05). Obecně to jsou víceméně zapojená lesní společenstva s dominantním dubem zimním

nebo dubem letním na živinami chudých mělkých vysychavých půdách. Dále je zde vylišen přírodní biotop L3.1 - hercynské dubohabřiny (PSK 914B16, 914B03). Jsou to zapojená lesní společenstva s dominantní olší lepkavou nebo jasanem ztepilým na březích vodních toků a lesních prameništích s vysoko položenou hladinou podzemní vody. Voda v půdním profilu nestagnuje a dočasně může vystupovat nad povrch. Třetím nejvíce plošně zastoupeným přírodním biotopem je L2.2 - údolní jasanovo-olšové luhy (913C06, 914B03, 914B07). Jsou to lesní společenstva s dominantním habrem obecným, dubem zimním a dubem letním na hlubokých bohatých půdách v teplejších oblastech. Management u těchto 3 přírodních biotopů je zpravidla bezzásahový. Při nevhodné dřevinné skladbě postupné nahrazování nepůvodních dřevin původními, resp. úprava zastoupení jednotlivých druhů. Podpora přirozené obnovy snížením stavu zvěře.

V menší míře (PSK 913C15) je zde zastoupen biotop L6.5B – acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté. Obecně jsou tyto doubravy ohroženy převodem na borové kultury a spontánním šířením trnovníku akátu. Po ukončení tradičního obhospodařování probíhá v některých porostech sukcese směrem ke stinnějším a mezofilnějším porostům s účastí habru, lípy a lísky, ta je však na mělkých a kyselých půdách těchto doubrav pomalejší než u jiných typů teplo milných doubrav. V zapojených porostech a porostech s vyššími stavy zvěře se šíří nitrofilní druhy bylin. Ochrannářsky cenné doubravy, v nichž se šíří mezofilní dřeviny, je vhodné uměle prosvětlovat. Tyto porosty vznikly historicky obhospodařováním selským způsobem, tzn. pařeziny pro potřebu palivového dříví. Jižní část PSK 913B03 je vylišena jako nepřírodní biotop X10 – paseky s podrostem původního lesa.

Historický vývoj ekosystému, který je předmět péče, nebo biotopu předmětu péče:

Zdejší lesy byly do roku 1519 majetkem moravských markrabat. Následující majitelé si lesů hleděli nejen kvůli myslivosti, ale i kvůli kvalitnímu dřevu, které zdejší lesy poskytovaly. Díky svědomité práci jejich myslivců a později lesníků se nám dochovaly krásné a pestré lesy do současnosti. Pro potřeby okolních hutí byly ve velmi krátkém čase rozsáhlé lesy smýceny jako palivo do místních hutí, porosty v těchto lokalitách jsou ve velkém rozsahu stejnověké. Lesy v panství, které náležely k panství u Hradu Veverčí, byly dlouhou dobu obhospodařovány selským způsobem, který se přibližuje představě o šetrném přístupu k hospodaření v lesích, proto zdejší lesy jsou věkově a plošně rozmanité. Toto území pro svou druhovou pestrost bylo vyhlášeno v roce 1989 Přírodním parkem Podkomorské lesy a na jeho území se nachází i evropsky významná lokalita a několik zvláště chráněných území; v roce 2017 zde byl vyhlášen Lesnický park Podkomorské lesy.

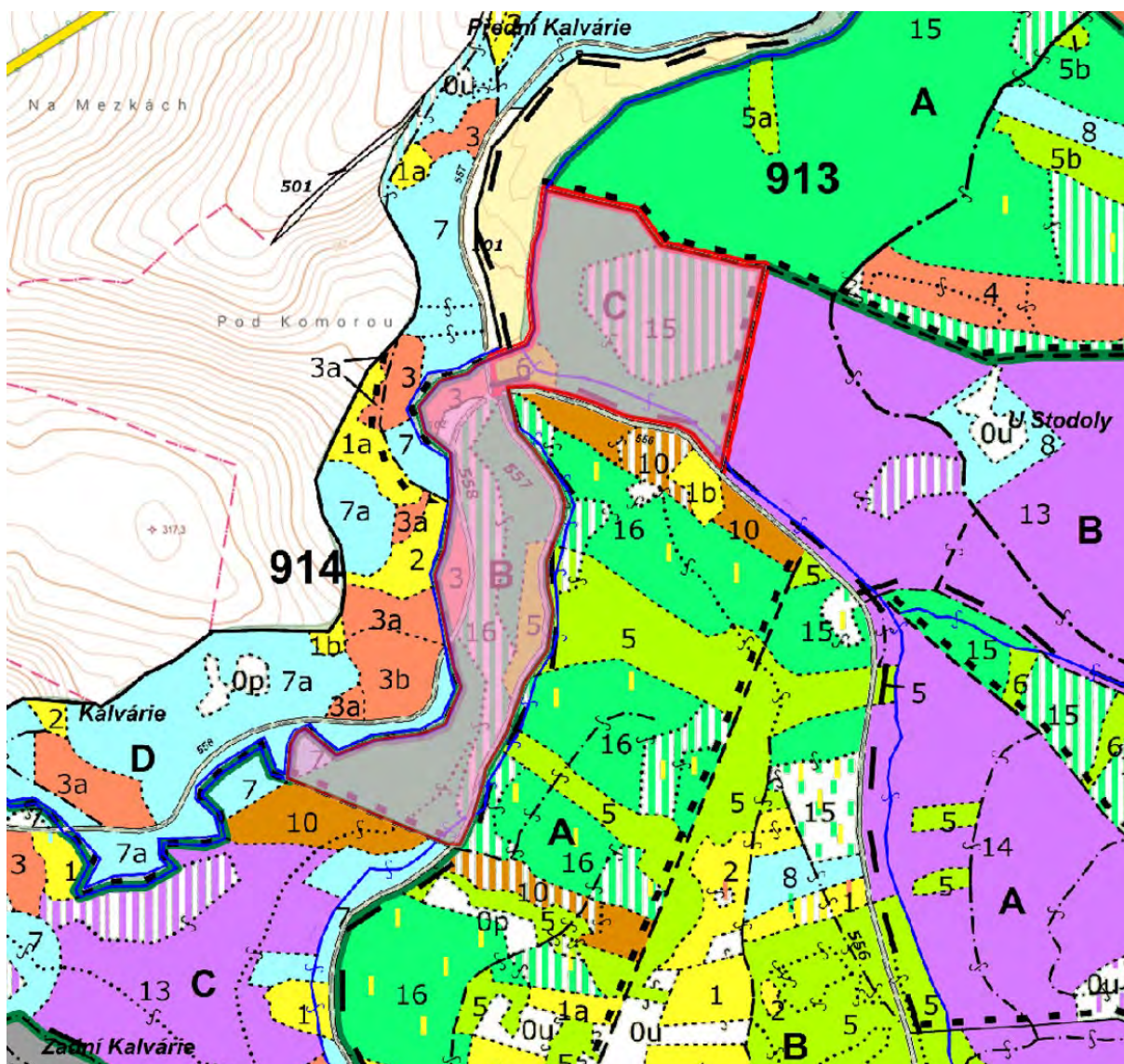
Popis plánované péče:

V PSK 914B16 management zaměříme na samovolný vývoj porostu s těžebními zásahy pouze kolem cest, a to z důvodu bezpečnosti návštěvníků a lesního personálu. V porostu ponecháme mrtvé dřevo směřující k podpoře a rozvoji saproxylofágního hmyzu.

V PSK 913C15 management zaměříme na přirozenou obnovu porostů se zachováním přirozené dřevinné skladby – dubu zimního. Zajistíme šetrné prosvětlování/uvolňování vybraných jedinců dubu zimního v rozestupu cca 10–20 m k podpoře rozvinutí korun a jeho přirozené obnovy. Přirozenou obnovu podpoříme i redukcí habru a lípy v podúrovni. Světlinky budeme ponechávat pro vývoj bylinného patra. S ohledem na vývoj přirozeného zmlazení je také stěžejní udržování nízkých stavů zvěře, především zvěře mufloní. Jedince dubu zimního z přirozené obnovy

podpoříme následnými výchovnými zásahy, redukcí habru a lípy v úrovni. Přirozeně odumírající stromy budou podporovat hnízdění dudka chocholatého a datlovitých ptáků.

V úžlabinách šetrnými výchovnými zásahy podpoříme vývoj vlhkomilných rostlinných společenstev a obojživelníků. Výchovné zásahy plánujeme provádět vyhledáním kvalitních nadějných/cílových stromů v rozstupech 10-12 m a jejich uvolněním. Prostor mezi cílovými stromy ponecháme bez zásahu (PSK 913C06, 914B03, 914B05, 914B07).

Porostní lesnická mapa, dílce 914B + 913C